

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi joustavaa eläke-
ikäjärjestelyä koskevien ikärajojen tarkistamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että joustavaan eläkeikäjärjestelyyn kuuluvan yksilöllisen varhaiseläkkeen alaikäraja nostettaisiin 55 vuodesta 60 vuoteen ja samalla alennettaisiin osa-aikaeläkkeen saamisen ikäraja 60 vuodesta 58 vuoteen. Uudet ikärajat olisivat voimassa vuoden 1992 alusta. Yksilöllisen varhaiseläkkeen ikärajan nosto ei koskisi nyt 55—59-vuotiaita eikä vuonna 1937 syntyneitä henkilöitä. Heillä alaikäraja säilyisi edelleen 55 vuodessa.

Yksilöllisen varhaiseläkkeen ikärajan nosto koskee sekä yksityisen sektorin työeläkejärjestelmää että kansaneläkejärjestelmää. Hallitus antaa erikseen esityksen julkisen sektorin eläkeikien tarkistuksesta.

Muutoksen johdosta yksilöllisen varhaiseläkkeen ikärajan nousu yksityisen sektorin työeläkejärjestelmässä vähentää vuonna 1993 noin 900:lla yksilöllisen varhaiseläkkeen saajien lukumäärää ja vuonna 1994 noin 3 000:lla. Kansaneläkejärjestelmässä vastaavat lukumäärät ovat 1 200 ja 4 800.

Yksilöllisen varhaiseläkkeen eläkemenot vähenevät muutoksen johdosta työeläkejärjestel-

mässä noin 29 miljoonaa markkaa vuonna 1993 ja noin 130 miljoonaa markkaa vuonna 1994. Kansaneläkejärjestelmässä vastaavat säästöt ovat vuonna 1993 noin 9 miljoonaa ja vuonna 1994 noin 36 miljoonaa markkaa.

Koska osa 55—59-vuotiaista henkilöistä tulee saamaan kuitenkin yksilöllisen varhaiseläkkeen sijasta työkyvyttömyyseläkkeen, uudistuksen kokonaiseläkemenoja vähentävä vaikutus näkyy vuonna 1994, jolloin se on työeläkejärjestelmässä kokonaisuudessaan noin 19 miljoonaa markkaa ja kansaneläkejärjestelmässä noin 4 miljoonaa markkaa.

Osa-aikaeläkkeen ikärajan alentaminen 58 vuoteen lisäisi vuosittain eläkemenoja noin 20 miljoonalla markalla, jos eläkkeensaajia olisi noin 500 vuodessa nykyistä enemmän.

Työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, merimieseläkelain ja kansaneläkelain muutokset, jotka liittyvät valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1992, ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 1992 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Joustavaan eläkeikäjärjestelyyn kuuluu yksilöllinen varhaiseläke, osa-aikaeläke sekä varhennettu ja lykätty vanhuuseläke. Yksilöllinen varhaiseläkejärjestely tuli voimaan yksityisen työeläkejärjestelmän piirissä vuoden 1986 alusta (666 —674/85). Osa-aikaeläkejärjestelmä to-

teutettiin vuoden 1987 alusta (603/86).

Voimassa olevan työntekijän eläkelain 4 e §:n mukaan yksilölliseen varhaiseläkkeeseen on oikeus 55 vuotta täyttäneellä työntekijällä, jonka työkyky, huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissa olon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasittuneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet, on pysyvästi siinä määrin alen-

tunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötään. Yksilöllinen varhaiseläke myönnetään sekä työeläkejärjestelmästä että kansaneläkejärjestelmästä. Se on saman suuruinen kuin henkilön täysi työkyvyttömyyseläke. Yleisestä 65 vuoden eläkeiästä yksilöllinen varhaiseläke muuttuu saman suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi. Yksilöllinen varhaiseläke koskee myös maatalousyrittäjiä ja muita yrittäjiä.

Valtion, kunnan ja muun julkisen sektorin joustavasta eläkeikäjäjärjestelystä on säädetty erikseen.

Joustavaa eläkeikäjärjestelyä koskevan hallituksen esityksen mukaan (hall. es. 85/1985 vp.) yksilöllisellä varhaiseläkkeellä ”pyrittiin periaatteessa samaan päämäärään kuin mihin ammattikohtaisella ryhmityksellä eläkeikäjärjestelyissä oli alunpitäen tarkoitus päästä, mutta eläkettä harkittaessa on otettava huomioon työntekijän yksilölliset olosuhteet. Tällöin yksilöllisen varhaiseläkkeen joustavuus ja muuntautumiskyky takaavat sen, että eläke säilyttää käyttökelpoisuutensa eläkeiän joustamisessa ammattiryhmästä ja sen muuntumisesta riippumatta”.

Joustavaan eläkeikäjärjestelyyn kuuluvan 55 vuoden iästä myönnettävän yksilöllisen varhaiseläkkeen tarkoituksena oli helpottaa myös niitä paineita, jotka kohdistuivat työttömyyseläkettä koskevaan järjestelyyn. Vuoden 1986 alusta työttömyyseläkettä koskevaa ikärajaa ei enää tilapäistoimin alennettu 60 vuotta alhaisemmaksi. Työttömyyseläkkeen alaikäraja nousi asteittain 60 ikävuoteen yksilöllistä varhaiseläkettä koskevan joustavan eläkeikäjärjestelyn yhteydessä.

Osa-aikaeläkkeen tarkoituksena on antaa ikääntyvälle työntekijälle mahdollisuus käyttää jäljellä olevaa työkykyään ja työhaluaan ja siten asteittain jäädä eläkkeelle. Vähentämällä työpanostaan ikääntynyt työntekijä voi jäädä osa-aikaeläkkeelle, jolloin eläkkeen tarkoituksena on korvata ansioiden menetystä. Voimassa olevan työntekijäin eläkelain 4 f §:n mukaan osa-aikaeläke myönnetään 60 vuotta täyttäneelle työntekijälle. Osa-aikaeläkkeen suuruus on työntekijän iästä riippuen 44—64 % ansioiden alenemasta. Eläkkeen määrä on sitä suurempi, mitä lähempänä yleistä 65 vuoden eläkeikää osa-aikaeläkkeelle siirtyvä työntekijä on. Eläkkeen saamiseksi edellytetään, että työntekijälle on 15 viimeksi kuluneen kalenterivuoden aikana karttunut työntekijäin eläke-

laissa tarkoitettua peruseläkettä yhteensä vähintään viideltä vuodelta. Eläkkeen saadakseen työntekijän tulee vähentää työpanostaan niin, että jäljellä olevaa työtä voidaan pitää osa-aikatyönä. Näin ollen vaaditaan, että jäljellä oleva keskimääräinen työaika on vähintään 16 tuntia ja enintään 22 tuntia viikossa. Eläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että työpanoksen vähentämisen seurauksena myös työntekijän ansiotuloissa tapahtuu vastaava muutos. Yrittäjien kohdalla osa-aikaeläkkeen saaminen edellyttää työpanoksen vähentämistä joko puoleen aikaisemmasta tai koko yrittäjätoiminnan lopettamista.

Joustavaa eläkeikää koskevaa lainsäädäntöä laadittaessa arvioitiin, että joustavien eläke-
muotojen toteuduttua eläkkeelle olisi siirtynyt noin 12 000 henkilöä. Tämä taso oletettiin saavutettavan asteittain noin viiden vuoden kuluessa uudistuksen voimaantulosta. Osa-aikaeläkkeensaajia otaksuttiin tulevan vuoteen 1990 mennessä noin 5 000. Järjestelmän rahoituslaskelmat lähtivät näistä arvioista.

Yksilölliselle varhaiseläkkeelle on jäänyt huomattavasti enemmän työntekijöitä yksityisellä sektorilla, kuin järjestelmää luotaessa voitiin arvioida. Toisaalta osa-aikaeläkkeelle on siirtynyt selvästi odotettua vähemmän henkilöitä. Vuoden 1991 heinäkuun lopussa yksilöllisiä varhaiseläkkeensaajia oli 39 514. Sen sijaan osa-aikaeläkkeensaajia oli vain 237.

Hallitus katsoo ohjelmassaan tarpeelliseksi silmällä pitäen työelämän tarpeita uudistaa eläkejärjestelmiä siten, että ne kannustavat työnteon jatkamiseen eläkkeen vaihtoehtona tai eläkkeen ohella. Osa-aikatyön mahdollisuuksia parannetaan edistämällä osa-aikatyön markkinoiden syntymistä ja kehittämällä osa-aikatyön sosiaaliturvaa. Joustavien eläkejärjestelmien toimivuus arvioidaan. Toisaalta hallituksen talouspolitiikan tavoitteena on vaihtotaseen alijäämän pienentäminen ja ulkomaisen velkaantumisen pysäyttäminen, työllisyyden turvaaminen, julkisen talouden tehostaminen sekä avoimen sektorin kansantuoteosuuden kääntäminen nousuun. Keskeinen tavoite on suhteellisen kustannustasomme alentaminen kilpailukykyiselle tasolle.

Kevään 1991 jälkeen kansantalous on ajautunut yhä syvempään taantumaan, josta irtaantumisen edellyttää pitkäaikaista johdonmukaista talouspolitiikkaa. Talouden syvä taantuma yhdessä jyrkästi heikkenevän työllisyyden kanssa järkyttää valtion talouden tasapainoa

huolestuttavan nopeasti. Sen vuoksi julkiseen toimintaan kohdistuvat muutospainheet ovat erittäin voimakkaita. Suurta joustavuutta vaaditaan työmarkkinoilta, koska niiden turvaamiseksi on toteutettava monia syvälle talouden rakenteeseen ja sen toimintamekanismeihin ulottuvia muutoksia. Sen vuoksi nyt tapahtuneet muutokset eivät voi olla näkymättä myös harjoitettavassa sosiaalipolitiikassa. Eläkepolitiikan keskeiseksi tavoitteeksi tulee ottaa keskimääräisen eläkkeellejäänti-ajan merkittävä vähentäminen nykyistään. Näin pystytään ennakoidaan myös se väestön ikärakenteen muutos, joka heijastuu lähivuosikymmeninä ikääntyvän väestön suuressa lukumäärässä suhteessa työssäkäyvään väestöön.

Hallitus on tietoinen, että eläkkeellejäämisen myöhentyminen ei ole helppo eikä yksinkertainen tehtävä. Yksittäistä eläkeiän nostoa ei voida pitää riittävänä, vaan samaan aikaan tarvitaan monia ponnistuksia terveydenhuollon, kuntoutuksen, työolojen ja eläkejärjestelmien kehittämisessä työssä pysymistä edistävään suuntaan. Uudistustyö on näiltä osin käynnissä.

Valtioneuvosto asetti 20 päivänä joulukuuta 1989 työmarkkinaosapuolista, eläkejärjestelmistä ja valtion hallinnon edustajista koostuvan komitean selvittämään, miten erityisesti varhaiseläkejärjestelmiä kehittämällä edistettäisiin ikääntyneiden työntekijöiden mahdollisuuksia osallistua työelämään nykyistä paremmin. Komitean on tehtävä ehdotuksensa toimenpiteistä, joilla poistettaisiin eläke- ja muussa lainsäädännössä olevia ikääntyneiden työntekijöiden työhön osallistumista ja työllistämistä haittaavia esteitä sekä tehtävä ehdotus toimenpiteistä, jotka kannustaisivat työnteon jatkamiseen eläkkeen vaihtoehtona tai eläkkeen ohella, ja jotka ehkäisivät tai lykkäisivät ennakkoeläkkeelle joutumista. Komitealle annettiin tehtäväksi myös tarkastella ikääntyneiden työntekijöiden sosiaaliturvaa kokonaisuutena siten, että välinputoamistilanteita voidaan tehokkaasti ehkäistä. Komitean työlle annettiin määräajaksi 31. päivä lokakuuta 1991. Komitean työ on viimeistelyvaiheessa.

Vuoden 1990 tulopoliittisella kokonaisratkaisulla on parannettu aikuiskoulutuksen edellytyksiä. Parhailleen työskentelee myös työolokomitea, jonka tehtävänä on selvittää ja arvioida suomalaisen työelämän ja työympäristön tilaa ja kehitystarpeita. Tämän vuoden loka-kuun alusta tuli voimaan myös kuntoutusuu-

distus. Se sisältää toimenpiteitä työkyvyn säilyttämiseksi ja henkilön uudelleen kouluttamiseksi. Lainsäädäntö edellyttää myös, että pääsääntöisesti ennen jokaista työkyvyttömyyseläkepäätöstä, siten myös yksilöllisen varhaiseläkkeen kohdalla, tehtäisiin kuntoutusselvitys eläkkeelle pyrkivän henkilön kuntouttamiseksi.

Edellä olevan perusteella hallitus on päättänyt laatiessaan valtion vuoden 1992 tulo- ja menoarvioesitystä siihen, että yksilöllisen varhaiseläkkeen ikäraja nostettaisiin vuoden 1992 alusta 60 vuoteen ja vastaavasti osa-aikaeläkkeen ikäraja alennettaisiin 58 vuoteen. Nyt 55—59-vuotiaitten ikäluokkaan kuuluvilla noin 150 000 työelämässä mukana olevalla henkilöllä, on mahdollisuus hakea vielä tämän vuoden puolella yksilöllistä varhaiseläkettä. Jotta he voisivat lykätä eläkkeen hakemista myöhemmän ajankohtaan, ehdotetaan että ikärajan nosto ei koskisi 55—59-vuotiaita henkilöitä. Heillä säilyisi oikeus yksilölliseen varhaiseläkkeeseen 55 ikävuoden alaikärajan mukaisesti. Osa-aikaeläkettä he voisivat luonnollisesti hakea ehdotetussa 58 vuoden iässä.

Yksilöllisestä varhaiseläkkeestä on mahdollista hakea niin sanottua ennakkopäätöstä, jota koskeva hakemus eläkelaitosten nykyisen käytännön mukaan voidaan ottaa käsittelyyn kuusi kuukautta ennen eläkeiän täyttämistä. Eläkkeestä annettava ennakkopäätös sitoo eläkelaitosta kuuden kuukauden ajan päätöksen antamisesta. Sen vuoksi sekä työeläkejärjestelmässä että kansaneläkejärjestelmässä on käsiteltävänä tällä hetkellä sellaisten henkilöiden hakemuksia, jotka ovat syntyneet 1937. Osa näistä henkilöistä on saanut myönteisen ennakkopäätöksen. Tämän johdosta ehdotetaan, että lain voimaantulovaiheessa eläkeoikeus 55 vuoden iässä säilyisi myös vuonna 1937 syntyneellä ikäluokalla. Näiden henkilöiden ei siten tarvitsi hakea eläkettä ennen vuoden 1991 loppua eikä vuoden 1992 aikana eikä myöskään ennakkopäätöksen saaneina jäädä eläkkeelle, vaan voisivat tältä osin, jos muut edellytykset sen sallivat, jättää eläkehakemuksen myöhäisempäänkin ikään tai hakea osa-aikaeläkettä 58 vuoden iässä.

Esityksessä ehdotettu osa-aikaeläkkeen muutos koskee vain osa-aikaeläkkeen ikärajan alen- tamista 58 vuoteen. Eläkkeen saamisen ehdot säilyisivät ennallaan. Korvausprosentti olisi 58 ja 59-vuotiailla henkilöillä sama kuin 60-vuotiailla, eli 44 % ansioiden alenemasta.

Julkisen sektorin joustavan eläkeikäjärjeste-

lyn ikärajojen tarkistamisesta annetaan erillinen hallituksen esitys. Hallitus edellyttää, että nyt ehdotettavat ikärajojen tarkistukset toimeenpannaan myös kunnallisessa eläkejärjestelmässä.

Nyt ehdotettavat ikärajojen tarkistukset edellyttävät muutoksia työntekijäin eläkelain 4 e, 4 f ja 5 c §:ään, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 4 a §:ään, merimieseläkelain 15 §:ään ja kansaneläkelain 20 ja 22 a §:ään. Yrittäjien eläkelain 5 §:n ja maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n mukaan yksilöllisestä varhaiseläkkeestä ja osa-aikaeläkkeestä on ikärajojen osalta voimassa, mitä työntekijäin eläkelaisissa on säädetty.

2. Taloudelliset vaikutukset

Yksilöllisen varhaiseläkeikärajan nostamisesta 60 ikävuoteen seuraa, että osa sellaisista 55—59-vuotiaista henkilöistä, joilla muuten olisi oikeus yksilölliseen varhaiseläkkeeseen, saa työkyvyttömyyseläkkeen, koska työkyvyttömyyseläkeoikeutta harkittaessa otetaan huomioon osaksi samat seikat kuin yksilöllisessä varhaiseläkkeessä. Tämä ei vaikuta välittömästi työeläke- tai kansaneläkejärjestelmässä, mutta pidemmällä aikavälillä sillä on merkitystä eläkemenojen kasvuun. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyvien osuudeksi niistä 55—59-vuotiaista, jotka olisivat hakeutuneet yksilölliselle varhaiseläkkeelle, arvioidaan noin 30 %.

Uudistuksen seurauksena yksilöllisten varhaiseläkkeiden lukumäärän arvioidaan yksityisen työeläkejärjestelmän piirissä alenevan vuonna 1993 noin 900:lla ja seuraavana vuotena noin 3 000:lla. Vuoteen 2000 mennessä vähenemä on noin 19 000. Näin arvioituna yksilöllisestä varhaiseläkkeestä aiheutuva eläkemenojen säästö on vuonna 1993 yksityiselle työeläkejärjestelmälle noin 29 miljoonaa, vuonna 1994 noin 130 miljoonaa markkaa ja vuonna 2000 noin 1 180 miljoonaa. Koko eläkemenon muutos on vuonna 1994 noin 19 miljoonaa

markkaa ja vuonna 2000 noin 700 miljoonaa markkaa, jotka prosentteina palkoista ovat vuonna 1994 —0,1 % ja vuonna 2000 —0,4 %.

Kansaneläkejärjestelmässä yksilöllisten varhaiseläkkeiden lukumäärän arvioidaan alenevan vuonna 1993 noin 1 200:lla, vuonna 1994 noin 4 800:lla ja vuonna 2000 noin 30 900:lla. Kustannusten muutos vuonna 1993 vähentää kansaneläkemenoja noin 9 miljoonalla, vuonna 1994 noin 36 miljoonalla ja vuonna 2000 noin 212 miljoonalla markalla. Kokonaiseläkemenojen vähennys on vuonna 1993 noin 4 miljoonaa, vuonna 1994 noin 23 miljoonaa ja vuonna 2000 noin 145 miljoonaa markkaa.

Osa-aikaeläkkeen alaikärajan 58 vuoteen alentamisen vaikutukset eivät ole täsmällisesti arvioitavissa. Jos osa-aikaeläkkeelle jäisi vuodessa noin 500 henkilöä, se lisäisi yksityisen työeläkejärjestelmän kustannuksia noin 20 miljoonalla markalla vuodessa.

3. Säättämisyjärjestys

Ehdotettu lainmuutos mahdollistaa niiden henkilöiden pääsyn 55 vuoden iässä eläkkeelle, jotka ovat jo saaneet eläkelaitokselta yksilöllistä varhaiseläkettä koskevan myönteisen ennakkopäätöksen. Koska ehdotetulla lailla ei ole muutoinkaan taannehtivaa vaikutusta, lainmuutos on käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n mukaisesti tavallista lakia koskevassa säättämisyjärjestyksessä.

4. Voimaantulo

Ehdotetut lainmuutokset, jotka liittyvät valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1992, ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**työntekijäin eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 4 e §:n 1 momentti, 4 f §:n 1 momentin johdantokappale sekä 5 c §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 e §:n 1 momentti ja 5 c §:n 1 momentti 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (605/89) ja 4 f §:n johdantokappale 8 päivänä elokuuta 1986 annetussa laissa (603/86), seuraavasti:

4 e §

Sen estämättä, mitä 4 §:n 3 momentissa ja 5 b §:n 1 momentissa on säädetty täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamisesta, 60 vuotta täyttäneellä työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä, huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasittuneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet, on pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötä. Edellytyksenä on kuitenkin, että työntekijä on lopettanut 8 §:n 4 momentissa mainituissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä tarkoitettua ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa näistä töistä voidaan arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmiksi kuin 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu markkamäärä. Yksilöllisen varhaiseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että yksilöllistä varhaiseläkettä määrätessä voidaan eläkkeeseen oikeuttavana ottaa huomioon myös eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio, ei kuitenkaan silloin, kun työntekijällä on oikeus yksilölliseen varhaiseläkkeeseen 8 §:n 4 momentissa mainitun muun lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön mukaan.

4 f §

Oikeus saada osa-aikaeläkettä on osa-aika-

työhön siirtyneellä 58 mutta ei 65 vuotta täyttäneellä työntekijällä edellyttäen, että:

5 c §

Osa-aikaeläkkeen määrä on, jollei 2 ja 3 momentista muuta johdu, 58 vuotta täyttäneellä työntekijällä 44 prosenttia 4 f §:n 3 momentin mukaan määritellyn tämän lain piiriin kuuluvasta ansiotyöstä saadun vakiintuneen ansiotulon ja 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen piiriin kuuluvasta osa-aikaisesta ansiotyöstä saadun ansiotulon erotuksesta. Jos osa-aikaeläke alkaa myöhemmin kuin sitä kuukautta seuraavan kuukauden alusta, jona työntekijä täyttää 60 vuotta, edellä mainittua prosenttilukua korotetaan 1/3 prosenttiyksikköä jokaiselta kuukaudelta, jolta työntekijän ikä osa-aikaeläkkeen alkaessa ylittää 60 vuotta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Tätä lakia sovelletaan eläketapahtumaan, joka on sattunut tämän lain voimassa ollessa. Vakuutettu, joka on täyttänyt 55 vuotta ennen tämän lain voimaantuloa tai joka on syntynyt vuonna 1937, säilyttää kuitenkin oikeutensa yksilölliseen varhaiseläkkeeseen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

2.

Laki**lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin
eläkelain 4 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 4 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (606/89), seuraavasti:

4 a §

Sen estämättä, mitä 4 §:n 2 momentissa ja 5 §:n 3 momentissa on säädetty täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamisesta, 60 vuotta täytäneellä työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä, huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasittuneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet, on pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötään. Edellytyksenä on kuitenkin, että työntekijä on lopettanut 8 §:n 4 momentissa mainituissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä tarkoitetun ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa näistä töistä voidaan arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmiksi kuin työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu markkamäärä. Yksilöllisen varhaiseläkkeen saami-

sen edellytyksenä on lisäksi, että yksilöllistä varhaiseläkettä määrättäessä voidaan eläkkeeseen oikeuttavana ottaa huomioon myös eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio, ei kuitenkaan silloin, kun työntekijällä on oikeus yksilölliseen varhaiseläkkeeseen työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitun muun lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön mukaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Tätä lakia sovelletaan eläketapahtumaan, joka on sattunut tämän lain voimassa ollessa. Vakuutettu, joka on täyttänyt 55 vuotta ennen tämän lain voimaantuloa tai joka on syntynyt vuonna 1937 säilyttää kuitenkin oikeutensa yksilölliseen varhaiseläkkeeseen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

3.

Laki**merimieseläkelain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 15 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1986 annetussa laissa (1038/86), seuraavasti:

15 §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamisesta, 60 vuotta täyttäneellä vakuutetulla on oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasituneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet on pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötään. Edellytyksenä on kuitenkin, että vakuutettu on lopettanut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainituissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä tarkoitettun ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa näistä töistä voidaan arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmiksi kuin työntekijäin eläkelain

1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu markkamäärä. Yksilöllisen varhaiseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että yksilöllistä varhaiseläkettä määrättäessä voidaan eläkkeeseen oikeuttavana ottaa huomioon myös eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Tätä lakia sovelletaan eläketapahtumaan, joka on sattunut tämän lain voimassa ollessa. Vakuutettu, joka on täyttänyt 55 vuotta ennen tämän lain voimaantuloa tai joka on syntynyt vuonna 1937, säilyttää kuitenkin oikeutensa yksilölliseen varhaiseläkkeeseen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

4.

Laki**kansaneläkelain 20 ja 22 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 20 §:n 1 momentin 2 kohta ja 22 a §:n 1 momentin johdantokappale,

sellaisena kuin ne ovat, 20 §:n 1 momentin 2 kohta 26 päivänä heinäkuuta 1985 annetussa laissa (670/85) ja 22 a §:n 1 momentin johdantokappale 27 maaliskuuta 1991 annetussa laissa (619/91), seuraavasti:

3 luku

Eläkeoikeus

20 §

Kansaneläkkeenä maksetaan:

2) työkyvyttömyyseläkettä 22 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa työkyvyttömälle vakuutetulle, joka on 65 vuotta nuorempi, tai työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä 22 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa 60 mutta ei vielä 65 vuotta täyttäneelle vakuutetulle; tai

22 a §

Sen estämättä, mitä 22 §:ssä on säädetty, on 60 vuotta täyttäneellä vakuutetulla oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä, huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasittuneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet, on pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan

ansiotyötään. Eläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutettu on joko lopettanut ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa voidaan arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmiksi kuin 689,58 markkaa. Työn lopettamisen tai ansiotulojen vähentymisen tulee olla tapahtunut aikaisintaan 360 päivää ennen yksilölliseen varhaiseläkkeeseen oikeuttavan työkyvyttömyyden alkamista. Tällöin jätetään huomioon ottamatta päivät, joilta vakuutettu on saanut:

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Vakuutettu, joka on täyttänyt 55 vuotta ennen tämän lain voimaantuloa tai joka on syntynyt vuonna 1937, säilyttää kuitenkin oikeutensa yksilölliseen varhaiseläkkeeseen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Tässä laissa säädetty markkamäärä vastaa työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaan vuodelle 1985 vahvistettua palkkaindeksilukua.

12

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Eeva Kuuskoski*

1.

Laki

työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 4 e §:n 1 momentti, 4 f §:n 1 momentin johdantokappale sekä 5 c §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 e §:n 1 momentti ja 5 c §:n 1 momentti 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (605/89) ja 4 f §:n johdantokappale 8 päivänä elokuuta 1986 annetussa laissa (603/86), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 e §

Sen estämättä, mitä 4 §:n 3 momentissa ja 5 b §:n 1 momentissa on säädetty täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamisesta, 55 vuotta täyttäneellä työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä, huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasittuneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet, on pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötä. Edellytyksenä on kuitenkin, että työntekijä on lopettanut 8 §:n 4 momentissa mainituissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä tarkoitettua ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa näistä töistä voidaan arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmiksi kuin 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu markkamäärä. Yksilöllisen varhaiseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että yksilöllistä varhaiseläkettä määrätessä voidaan eläkkeeseen oikeuttavana ottaa huomioon myös eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio, ei kuitenkaan silloin, kun työntekijällä on oikeus yksilölliseen varhaiseläkkeeseen 8 §:n 4 momentissa mainitun muun lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön mukaan.

4 e §

Sen estämättä, mitä 4 §:n 3 momentissa ja 5 b §:n 1 momentissa on säädetty täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamisesta, 60 vuotta täyttäneellä työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä, huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasittuneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet, on pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötä. Edellytyksenä on kuitenkin, että työntekijä on lopettanut 8 §:n 4 momentissa mainituissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä tarkoitettua ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa näistä töistä voidaan arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmiksi kuin 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu markkamäärä. Yksilöllisen varhaiseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että yksilöllistä varhaiseläkettä määrätessä voidaan eläkkeeseen oikeuttavana ottaa huomioon myös eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio, ei kuitenkaan silloin, kun työntekijällä on oikeus yksilölliseen varhaiseläkkeeseen 8 §:n 4 momentissa mainitun muun lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön mukaan.

4 f §

Oikeus saada osa-aikaeläkettä on osa-aikatyöhön siirtyneellä 60 mutta ei 65 vuotta täyttäneellä työntekijällä, edellyttäen että:

4 f §

Oikeus saada osa-aikaeläkettä on osa-aikatyöhön siirtynereillä 58 mutta ei 65 vuotta täyttäneellä työntekijällä edellyttäen, että:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 c §

Osa-aikaeläkkeen määrä on, jollei 2 ja 3 momentista muuta johdu, 60 vuotta täyttäneellä työntekijällä 44 prosenttia 4 f §:n 3 momentin mukaan määritellyn tämän lain piiriin kuuluvasta ansiotyöstä saadun vakiintuneen ansiotulon ja 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen piiriin kuuluvasta osa-aikaisesta ansiotyöstä saadun ansiotulon erotuksesta. Jos osa-aikaeläke alkaa myöhemmin kuin sitä kuukautta seuraavan kuukauden alusta, jona työntekijä täyttää 60 vuotta, edellä mainittua prosenttilukua korotetaan 1/3 prosenttiyksikköä jokaiselta kuukaudelta, jolta työntekijän ikä osa-aikaeläkkeen alkaessa ylittää 60 vuotta.

5 c §

Osa-aikaeläkkeen määrä on, jollei 2 ja 3 momentista muuta johdu, 58 vuotta täyttäneellä työntekijällä 44 prosenttia 4 f §:n 3 momentin mukaan määritellyn tämän lain piiriin kuuluvasta ansiotyöstä saadun vakiintuneen ansiotulon ja 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen piiriin kuuluvasta osa-aikaisesta ansiotyöstä saadun ansiotulon erotuksesta. Jos osa-aikaeläke alkaa myöhemmin kuin sitä kuukautta seuraavan kuukauden alusta, jona työntekijä täyttää 60 vuotta, edellä mainittua prosenttilukua korotetaan 1/3 prosenttiyksikköä jokaiselta kuukaudelta, jolta työntekijän ikä osa-aikaeläkkeen alkaessa ylittää 60 vuotta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

Tätä lakia sovelletaan eläketapahtumaan, joka on sattunut tämän lain voimassa ollessa. Vakuutettu, joka on täyttänyt 55 vuotta ennen tämän lain voimaantuloa tai joka on syntynyt vuonna 1937, säilyttää kuitenkin oikeutensa yksilölliseen varhaiseläkkeeseen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

2.

Laki**lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin
eläkelain 4 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 4 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (606/89), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 a §

Sen estämättä, mitä 4 §:n 2 momentissa ja 5 §:n 3 momentissa on säädetty täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamisesta, 55 vuotta täytäneellä työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä, huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasittuneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet, on pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötään. Edellytyksenä on kuitenkin, että työntekijä on lopettanut 8 §:n 4 momentissa mainituissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä tarkoitetun ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa näistä töistä voidaan arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmiksi kuin työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu markkamäärä. Yksilöllisen varhaiseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että yksilöllistä varhaiseläkettä määrättäessä voidaan eläkkeeseen oikeuttavana ottaa huomioon myös eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio, ei kuitenkaan silloin, kun työntekijällä on oikeus yksilölliseen varhaiseläkkeeseen työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitun muun lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön mukaan.

Ehdotus

4 a §

Sen estämättä, mitä 4 §:n 2 momentissa ja 5 §:n 3 momentissa on säädetty täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamisesta, 60 vuotta täytäneellä työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä, huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasittuneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet, on pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötään. Edellytyksenä on kuitenkin, että työntekijä on lopettanut 8 §:n 4 momentissa mainituissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä tarkoitetun ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa näistä töistä voidaan arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmiksi kuin työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu markkamäärä. Yksilöllisen varhaiseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että yksilöllistä varhaiseläkettä määrättäessä voidaan eläkkeeseen oikeuttavana ottaa huomioon myös eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio, ei kuitenkaan silloin, kun työntekijällä on oikeus yksilölliseen varhaiseläkkeeseen työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitun muun lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön mukaan.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

Tätä lakia sovelletaan eläketapahtumaan, joka on sattunut tämän lain voimassa ollessa. Vakuutettu, joka on täyttänyt 55 vuotta ennen tämän lain voimaantuloa tai joka on syntynyt vuonna 1937 säilyttää kuitenkin oikeutensa yksilölliseen varhaiseläkkeeseen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

3.

Laki**merimieseläkelain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 15 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1986 annetussa laissa (1038/86), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamisesta, 55 vuotta täyttäneellä vakuutetulla on oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasituneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet on pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötään. Edellytyksenä on kuitenkin, että vakuutettu on lopettanut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainituissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä tarkoitetun ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa näistä töistä voidaan arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmiksi kuin työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu markkamäärä. Yksilöllisen varhaiseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että yksilöllistä varhaiseläkettä määrättäessä voidaan eläkkeeseen oikeuttavana ottaa huomioon myös eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamisesta, 60 vuotta täyttäneellä vakuutetulla on oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasituneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet on pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötään. Edellytyksenä on kuitenkin, että vakuutettu on lopettanut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainituissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä tarkoitetun ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa näistä töistä voidaan arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmiksi kuin työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu markkamäärä. Yksilöllisen varhaiseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että yksilöllistä varhaiseläkettä määrättäessä voidaan eläkkeeseen oikeuttavana ottaa huomioon myös eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

Tätä lakia sovelletaan eläketapahtumaan, joka on sattunut tämän lain voimassa ollessa. Vakuutettu, joka on täyttänyt 55 vuotta ennen tämän lain voimaantuloa tai joka on syntynyt vuonna 1937, säilyttää kuitenkin oikeutensa yksilölliseen varhaiseläkkeeseen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

4.

Laki**kansaneläkelain 20 ja 22 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 20 §:n 1 momentin 2 kohta ja 22 a §:n 1 momentin johdantokappale,

sellaisena kuin ne ovat, 20 §:n 1 momentin 2 kohta 26 päivänä heinäkuuta 1985 annetussa laissa (670/85) ja 22 a §:n 1 momentin johdantokappale 27 maaliskuuta 1991 annetussa laissa (619/91), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 luku

Eläkeoikeus

20 §

Kansaneläkkeenä maksetaan:

2) työkyvyttömyyseläkettä 22 §:ssä tarkoite-
tuissa tapauksissa työkyvyttömälle vakuutetul-
le, joka on 65 vuotta nuorempi, tai työkyvyt-
tömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä
22 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa 55 mutta ei
vielä 65 vuotta täyttäneelle vakuutetulle; tai

22 a §

Sen estämättä, mitä 22 §:ssä on säädetty, on
55 vuotta täyttäneellä vakuutetulla oikeus saa-
da työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä var-
haiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä, huo-
mioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikään-
tymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkä-
aikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasittunei-
suus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet, on
pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen
kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan
ansiotyötään. Eläkkeen saamisen edellytyksenä
on lisäksi, että vakuutettu on joko lopettanut
ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa voidaan
arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmik-
si kuin 689,58 markkaa. Työn lopettamisen tai
ansiotulojen vähentymisen tulee olla tapahtu-
nut aikaisintaan 360 päivää ennen yksilölliseen
varhaiseläkkeeseen oikeuttavan työkyvyttö-
myyden alkamista. Tällöin jätetään huomioon
ottamatta päivät, joilta vakuutettu on saanut:

3 luku

Eläkeoikeus

20 §

Kansaneläkkeenä maksetaan:

2) työkyvyttömyyseläkettä 22 §:ssä tarkoite-
tuissa tapauksissa työkyvyttömälle vakuutetul-
le, joka on 65 vuotta nuorempi, tai työkyvyt-
tömyyseläkettä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä
22 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa 60 mutta ei
vielä 65 vuotta täyttäneelle vakuutetulle; tai

22 a §

Sen estämättä, mitä 22 §:ssä on säädetty, on
60 vuotta täyttäneellä vakuutetulla oikeus saa-
da työkyvyttömyyseläkettä yksilöllisenä var-
haiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä, huo-
mioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikään-
tymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkä-
aikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasittunei-
suus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet, on
pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen
kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan
ansiotyötään. Eläkkeen saamisen edellytyksenä
on lisäksi, että vakuutettu on joko lopettanut
ansiotyön tai että hänen ansiotulonsa voidaan
arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmik-
si kuin 689,58 markkaa. Työn lopettamisen tai
ansiotulojen vähentymisen tulee olla tapahtu-
nut aikaisintaan 360 päivää ennen yksilölliseen
varhaiseläkkeeseen oikeuttavan työkyvyttö-
myyden alkamista. Tällöin jätetään huomioon
ottamatta päivät, joilta vakuutettu on saanut:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

Vakuutettu, joka on täyttänyt 55 vuotta ennen tämän lain voimaantuloa tai joka on syntynyt vuonna 1937, säilyttää kuitenkin oikeutensa yksilölliseen varhaiseläkkeeseen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Tässä laissa säädetty markkamäärä vastaa työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaan vuodelle 1985 vahvistettua palkkaindeksilukua.
